

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „доцент” по научната специалност
6.2. Растителна защита (Ентомология),
обявен в ДВ бр. 97 от 21.11.2023 год.
с единствен кандидат Дима Матеева Маркова
от проф. д-р Радослав Андреев Андреев,
определен съгласно Заповед № РД 16-47/22.01.2024 год.
на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за
председател на научното жури

1. Кратко представяне на кандидата.

Дима Матеева Маркова е родена на 24.04.1982 г. в Пловдив, където завършва средното си образование. През периода 2000-2004 г. се обучава и дипломира като бакалавър със специалност Растителна защита в Аграрен Университет – Пловдив. През 2005 г. се дипломира като магистър със специалност „Екология на селищни системи“. От 2006 до 2010 г. е последователно 3-та и 2-ра степен Научен сътрудник в ИЗК „Марица” - Пловдив, отдел „Технологии в зеленчукопроизводството“. От 2010 е асистент, а от 2011 главен асистент в същия отдел. По това време Дима Маркова разработва дисертационен труд на тема: „Галови нематоди от род *Meloidogynae* Goeldi по картофи в Южна България“ под ръководството на проф. Хари Самалиев и през 2015 г., след успешна защита, придобива образователната и научна степен „доктор” по научна специалност „Растителна защита (Ентомология)“. До 2020 г. тя продължава да работи в ИЗК „Марица“, след което започва работа като Главен асистент в катедра Ентомология на АУ-Пловдив. Провела е две специализации: през 2015 в Akdeniz University, Анталия, Турция - "Identification of root-knot nematodes using molecular techniques and marker assisted selection of resistance genes using molecular markers in vegetables" и през 2018 по програма Еразъм+, в Polytechnic University Barcelona, Испания. Владее отлично английски и руски език.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент” Дима Маркова участва с обща продукция от 65 труда, групирани по следния начин:

- ❖ Научни-публикации по номенклатурната специалност – 61 броя, от тях:
 - Публикации, свързани с докторската дисертация – 4 броя, които не подлежат на разглеждане;
 - Публикации с импакт фактор – 12 броя;
 - Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – 19 броя;
 - Публикации в сборници от конференции – 15 броя;

Личното участие на гл.ас. Дима Маркова в посочените публикации се илюстрира с факта, че в 5 от тях е първи, в 27 – втори, в 17 – трети, а в останалите е четвърти и следващ автор.

- ❖ Учебно-практически ръководства (технологии) – 2 броя.
- ❖ Публикации в научно-популярни списания – 16 броя.

За изготвяне на становището подлежат на анализ **61 научни публикации.**

3. Преподавателска дейност.

Като специалист – нематолог гл.ас. Дима Маркова извежда основно лекции и упражнения по дисциплините „Ненасекомни неприятели“ и „Земеделска акарология и нематология“ съответно в бакалавърския и магистърските курсове на факултета по РЗА. В бакалавърските курсове на агрономическите специалности тя извежда практически упражнения по „Обща ентомология“, „Специална ентомология“ и „Неприятели по земеделските култури“. Натоварена е с ръководство на магистърски курс; ръководи дипломанти; участва в национални и международни проекти. Считано от април 2021 г., когато е назначена на пълен щат в катедра Ентомология, гл.ас. Дима Маркова има две години и девет месеца преподавателски стаж, с което покрива изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение.

Учебна заетост на кандидатката.

От своето назначаване на ¼ щат в Катедрата през учебната 2019/2020 г. до 2022/2023 учебна година гл.ас. Дима Маркова има общо 1384,7 часа учебна натовареност, в която се включват лекции, семинари, упражнения, практики и извънаудиторна заетост (текущ контрол, изпити, дипломанти, участия в комисии). През последните две години нейната учебна натовареност е средно около 500 часа, при норматив от 360.

Преподавателската дейност се допълва с ръководството на 5 успешно защитили дипломанти.

Публикувани учебни материали.

Като гл.ас. в ИЗК „Марица“ е участвала в разработването на две Учебно-практически ръководства (технологии) за земеделски производители: „Биологично производство на разсад – домати и краставици“ и „Технологии за производство на зеленчукови култури и картофи“.

Разработени учебни програми.

Разработила е ентомологичната част на учебната програма по дисциплината „Болести и неприятели в зелената система“, която се преподава съвместно с кат. Фитопатология и се изучава от студентите в специалност „Екология и опазване на околната среда“.

4. Научноизследователска дейност.

Области на публикуване.

Научно-изследователската дейност на гл.ас. Дима Маркова е насочена в следните направления:

- Оценка реакцията на възприемчивост при различни сортове, образци и линии зеленчукови култури, картофи и ориз към растително-паразитни нематоди, във връзка със селекцията на устойчивост;
- Проучване на алтернативни методи за контрол на растително-паразитни нематоди;
- Определяне видовия състав и популационната динамика на основните неприятел и полезни видове в агроценозите при зеленчуковите култури;
- Проучване ефикасността на нови продукти за растителна защита срещу неприятел при зеленчуковите култури, отглеждани на открито и в култивационни съоръжния;
- Разработване на интегрирани и биологични растително-защитни системи за опазване на зеленчуковите култури от неприятел.
- Разработване на технология за отглеждане на *Tribulus terrestris* L. като полукултура и установяване на вредителите;
- Проучване влиянието на воден дефицит върху растежните показатели и нападението от неприятел при мутантни линии пипер.

Цитиране и рефериране на научната продукция.

Върху научната продукция на гл.ас. Дима Маркова са забелязани общо 55 цитирания на 13 нейни публикации. За покриване на минималните държавни изисквания в група „Д“ са достатъчни само 4 от тях, които са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus и Web of science).

Участие в научни проекти.

Гл.ас. Дима Маркова е изключително активна в разработването на научни проекти. Участвала е в колективите на 24 национални научни проекта – 14 финансирани от ССА и 10 от ФНИ към МОН. Има участие и в 3 международни проекта финансирани от ЕС и Международната агенция за атомна енергия.

5. Забележки и препоръки.

- До сега не е публикувала самостоятелни статии.
- Да помисли за написване (самостоятелно или в съавторство) на учебни помагала ,по дисциплините, които преподава в АУ.

6. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл.ас. Дима Маркова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. Научно-метричните критерии на кандидатката са напълно достатъчни, а по някои от показателите превишават изискванията за получаване на званието „доцент“. Тя е дългогодишен научен работник, а понастоящем преподавател в кат. Ентомология и е натрупала значителен научно-изследователски, а вече и преподавателски стаж. Участва в голям брой национални и международни научни проекти. Научната ѝ продукция е публикувана в авторитетни списания, част от които имат IF, а интересът към нея е доказан от големият брой цитирания. В най-авторитетните бази данни, като Web of Science и

Scopus, има изчислен h-индекс. Още с идването си тя се вписа чудесно в колектива на Катедрата и беше избрана за секретар на КС. За времето, в което я познаваме гл.ас. Дима Маркова се доказва като скромен, дружелюбен, учтив и много трудолюбив човек и колега. В нейно лице аз виждам една от водещите фигури в бъдещото развитие на катедра Ентомология.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната й дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да избере гл.ас. Дима Маркова за „доцент“ по научната специалност **6.2. „Растителна защита (Ентомология)“** към катедра Ентомология в Аграрен университет, Пловдив.

Дата: 11.03.2024.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(проф. д-р Радослав Андреев)